

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδότησεως: 257/2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΤΜΗΜΑ Δ'

Συνεδρίαση της 25^{ης} Ιουνίου 2014

Σύνθεση:

Προεδρεύουσα : Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ., κωλυομένου του Προέδρου του Τμήματος Ανδρέα Φυτράκη, Αντιπροέδρου Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Στέφανος Δέτσης, Βασιλική Δούσκα, Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Νίκη Μαριόλη, Δήμητρα Κεφάλα, Κωνσταντίνος Κηπουρός, Αθηνά Αλεφάντη και Παναγιώτης Παππάς

Εισηγήτρια : Ελένη Λευθεριώτου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη άνευ ψήφου)

Αριθμός Ερωτήματος: 572/28-3-2014 του Διοικητικού Τομέα Κοινοτικών Πόρων και Υποδομών – Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ερώτημα: Ερωτάται : **α)** Εάν, κατά την υλοποίηση Τοπικού Προγράμματος, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας (Ε.Π.ΑΛ.) 2007-2013, μπορεί να θεραπευθεί η έκδοση πράξεων της Επιτροπής Διαχείρισης

Τοπικού Προγράμματος (ΕΔΤΠ), της οποίας η σύνθεση δεν είχε εγκριθεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) παρά το νόμο (άρθρο 2 παρ. 4 ΚΥΑ 1191/2010), με την εκ των υστέρων έγκριση της συνθέσεως της και εάν είναι δυνατή η έκδοση πράξεων εντάξεως στο Πρόγραμμα, καθ' υπέρβαση της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 19 παρ. 14 της ίδιας ΚΥΑ και **β)** Εάν είναι νόμιμη η εξόφληση δαπανών μισθοδοσίας των απασχολουμένων στο πρόγραμμα υπαλλήλων μέσω μετρητών και εάν απαιτούνται επιπλέον στοιχεία για την έγκριση πληρωμών μισθοδοσίας, στην περίπτωση που - υπό τις συνθήκες που περιγράφονται στο ιστορικό του ερωτήματος - αποδεικνύεται ότι η χρηματοδότηση του Προγράμματος αξιοποιήθηκε για άλλους σκοπούς.

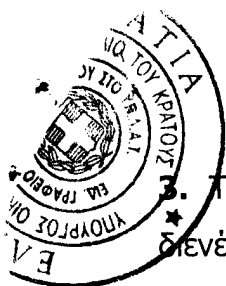
Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ομόφωνα ως ακολούθως :

A. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 572/28-3-2014 έγγραφο του Διοικητικού Τομέα Κοινοτικών Πόρων και Υποδομών – Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και από τα παρασχεθέντα στοιχεία από την ερωτώσα υπηρεσία και την εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΝΟΤΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ – ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ», ετέθησαν υπόψη μας τα ακόλουθα :

I. Τροποποίηση συνθέσεως Επιτροπής Διαχείρισης Τοπικού Προγράμματος (ΕΔΤΠ)

2. Το 2007, με την υπ' αριθ. Ε(2007) 6402/11-12-2007 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εγκρίθηκε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας (Ε.Π.ΑΛ.) 2007-2013.

Το 2008, εκδόθηκε η υπ'αριθ. 2924/13-10-2008 υπουργική απόφαση διενέργειας διαγωνισμού και η αντίστοιχη προκήρυξη για την υποβολή σχεδίων Τοπικών Προγραμμάτων, στο πλαίσιο του Άξονα 4 του Ε.Π.ΑΛ. 2007-2013, «Αειφόρος Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών», με ημερομηνία λήξης προτάσεων την 18-12-2008.

4. Εν συνεχεία, με την υπ'αριθ. 176/5-11-2008 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΝΟΤΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ – ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ» και διακριτικό τίτλο «ΕΤΑΝΑΜ Α.Ε. Ο.Τ.Α.» (στο εξής ΕΤΑΝΑΜ), ορίσθηκε η Επιτροπή Διαχείρισης Τοπικού Προγράμματος ΑΛΙΕΙΑ (στο εξής Ε.Δ.Τ.Π.) της εν λόγω ανώνυμης εταιρείας και εγκρίθηκε ο Κανονισμός της. Εν συνεχεία, με το υπ'αριθ. 178/12-12-2008 (ΦΕΚ 4584/11-6-2010) Πρακτικό του, το Δ.Σ. της ΕΤΑΝΑΜ *«επικυρώνει τη συγκρότηση σε σώμα της Επιτροπής Διαχείρισης Τοπικού Προγράμματος ΑΛΙΕΙΑΣ (Ε.Δ.Τ.Π.) εγκρίνει και επικυρώνει τον κανονισμό λειτουργίας της επιτροπής και μεταβιβάζει τις αρμοδιότητες των μελών της σύμφωνα και με την υπ'αριθ. 176/5-11-2008 προγενέστερη απόφαση του Δ.Σ. της ΕΤΑΝΑΜ ...»*.

5. Από το ΦΕΚ προκύπτει ότι μέλη της ΕΔΤΠ είναι εννέα φορείς, μεταξύ των οποίων η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Πρέβεζας, η Αυτοδιοίκηση Αιτωλοακαρνίας και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Άρτας Νομαρχιακή.

6. Το 2010, με την υπ'αριθ. 1477/10-8-2010 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εγκρίθηκε το Τοπικό Πρόγραμμα της ΕΤΑΝΑΜ και κατανεμήθηκαν οι σχετικές πιστώσεις.

7. Την 1-1-2011, τέθηκε σε ισχύ ο **N. 3852/2010** (ΦΕΚ Α' 87/7-6-2010) Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - **Πρόγραμμα Καλλικράτης** (άρθρο 286). Στο άρθρο 3 παρ. 3 εδ. δ' και ζ' ορίζεται ότι η Περιφέρεια Ηπείρου περιλαμβάνει τους Νομούς Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων και Πρεβέζης και η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας τους Νομούς Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας.

8. Την **3-3-2011**, υπεγράφη σύμβαση (στο εξής : Σύμβαση) μεταξύ του Υπουργείου Θαλασσιών Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας¹ - Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας (Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Αλιείας) και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΝΟΤΙΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ – ΑΜΒΡΑΚΙΚΟΥ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΤΑ», για την υλοποίηση του τοπικού προγράμματος της εν λόγω εταιρείας, στο πλαίσιο του Άξονα 4 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας «Αειφόρος Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών».

9. Το Τοπικό Πρόγραμμα (βλ. Παράρτημα Α της συμβάσεως, σελ. 2) αφορά τμήματα των νομών Άρτας, Πρέβεζας και Αιτωλοακαρνανίας, (Περιοχή Παρέμβασης) και έχει συνολικό κόστος 6.573.000€, το οποίο αναλύεται σε δημόσια δαπάνη 4.860.000€ (κοινοτική συμμετοχή : 3.645.000€, εθνική συμμετοχή : 1.215.000€) και ιδιωτική συμμετοχή : 1.713.000€.

10. Αντικείμενο του Τοπικού Προγράμματος (βλ. Παράρτημα Α της συμβάσεως, σελ. 7-8) είναι «ο προσδιορισμός και η προώθηση ενός γενικού πλαισίου αειφόρου και ισόρροπης ανάπτυξης της περιοχής παρέμβασης, η οποία χαρακτηρίζεται από τον έντονο προσανατολισμό της τοπικής οικονομίας στον αλιευτικό κλάδο, σε μία από τις σημαντικότερες προστατευόμενες περιοχές σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο (το οικοσύστημα του Αμβρακικού κόλπου)».

11. Ειδικότεροι στόχοι του Τοπικού Προγράμματος είναι : η αναδιάρθρωση και αναπροσανατολισμός της παραγωγικής βάσης και αύξηση της ανταγωνιστικότητας σε όλους του τομείς της τοπικής οικονομίας, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και της ποιότητας της τοπικής αλιευτικής παραγωγής, η καθιέρωση και ανάδειξη της περιοχής ως σημαντικού προορισμού οικοτουρισμού / αλιευτικού τουρισμού της Χώρας, η προστασία και ανάδειξη του σπάνιου φυσικού περιβάλλοντος και η προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και αλιευτικής παράδοσης στην περιοχή (βλ. Παράρτημα Α της συμβάσεως, σελ. 7-8).

¹ Το 2010, η αρμόδια Γενική Δ/ση Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπήχθη στο Υπουργείο Θαλασσιών Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας (Π.Δ. 96/2010, ΦΕΚ Α' 170/28-09-2010, άρθρο 1 παρ. 1, εδ. ε') και σήμερα έχει ήδη επανέλθει στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (άρθρο 6 Π.Δ. 98/2012, ΦΕΚ Α' 160/10-8-2012).

12. Στη Σύμβαση (**άρθρο 3 παρ. 1**) προβλέφθηκε ότι «για την διαχείριση όλων των θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή του Προγράμματος από την πλευρά της Ομάδας [: της ETANAM, ως Ομάδας Τοπικής Δράσης Αλιείας] αποφασίζει εννεαμελής Επιτροπή Διαχείρισης Τοπικού Προγράμματος Αλιείας ..., στην οποία **εκχωρήθηκε** η σχετική αρμοδιότητα του διοικητικού συμβουλίου της Ομάδας, δυνάμει του με αρ. 176/05-11-2008 πρακτικού ..., στη σύνθεση της οποίας μετέχουν κατ'ελάχιστον σε ποσοστό 50% οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι, καθώς και άλλοι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών της περιοχής παρέμβασης από τα οποία τουλάχιστον 20% εκπροσωπούν σύλλογοι επαγγελματιών αλιέων και σε ποσοστό 30% φορείς που εξυπηρετούν συμφέροντα του δημόσιου τομέα της περιοχής παρέμβασης, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή ...» και ορίζεται η συγκρότησή της.

Επίσης, ορίζεται (**παρ. 3**) ότι «**κάθε τροποποίηση της σύνθεσης της ΕΔΤΠ Αλιείας εγκρίνεται από την Αναθέτουσα Αρχή. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να διατηρούνται τα ανωτέρω στην παράγραφο 1 αναγκαία ποσοστά στη σύνθεση της ΕΔΤΠ Αλιείας / Διοικητικού Συμβουλίου. Επισημαίνεται ότι η απαιτούμενη σύνθεση, της παραγράφου 1 παραπάνω, πρέπει να διατηρείται σε κάθε συνεδρίαση της ΕΔΤΠ Αλιείας**».

13. Την **14-4-2011**, ελήφθη η υπ'αριθ. 191/14-4-2011 απόφαση του Δ.Σ. της ETANAM, σύμφωνα με την οποία οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις που συμμετείχαν στην σύνθεση της ΕΔΤΠ αντικαταστάθηκαν από την Αιρετή Περιφέρεια Ηπείρου και την Αιρετή Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, λόγω της νέας αρχιτεκτονικής του Ν. 3852/2010. Τροποποίηση της συνθέσεως επήλθε και με τη συμμετοχή του Δήμου Πρέβεζας που δεν μετείχε στην αρχική σύνθεση, όπως εκτίθεται στο προαναφερθέν υπ'αριθ. 178/12-12-2008 Πρακτικό της ETANAM (ΦΕΚ 4584/11-6-2010) και στη Σύμβαση.

14. Την **31-5-2011**, τα μέλη της ΕΔΤΠ αποφάσισαν ομόφωνα την ανασυγκρότησή της σε σώμα με την ανωτέρω σύνθεση. Η εν λόγω τροποποίηση της συνθέσεως της ΕΔΤΠ **εγκρίθηκε** με το υπ'αριθ. πρωτ. **101/20-2-2012** έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης.

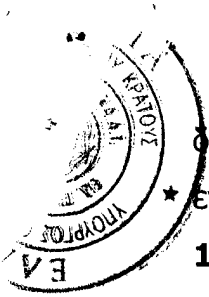

15. Την **21-9-2011**, δημοσιεύθηκε στην ΕτΚ ο **N. 4015/2011** (ΦΕΚ Α' 210/21-9-2011), «Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου - Οργάνωση της εποπτείας του Κράτους», ο οποίος αύξησε τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό φυσικών προσώπων που μπορούν να συστήσουν αγροτικό συνεταιρισμό από επτά σε είκοσι (άρθρο 16 παρ. 1), όρισε ελάχιστο ποσό συνεταιριστικού κεφαλαίου 30.000€ (άρθρο 18) και θέσπισε την υποχρεωτική μετατροπή των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ) σε ΑΣ και την υποχρεωτική συγχώνευση των συνεταιρισμών – μελών τους, σύμφωνα με τις ανωτέρω προϋποθέσεις (άρθρο 19).

16. Στο έγγραφο του ερωτήματος εκτίθεται (σελ. 2) ότι : *«Η πλήρης εφαρμογή του Νόμου 4015/2011 ... στο τέλος του 2012, όπου έληξε η προθεσμία προσαρμογής, προκάλεσε μεγάλα προβλήματα για πολλές Ομάδες Τοπικής Δράσης Αλιείας. Σε πολλές περιπτώσεις, οι αλιευτικοί φορείς οι οποίοι συμμετείχαν στις Επιτροπές Διαχείρισης Τοπικών Προγραμμάτων δεν είχαν προβεί στην αναγκαία τροποποίηση του καταστατικού τους και πλέον δεν θεωρούνταν νόμιμοι και δεν μπορούσαν πλέον να συμμετάσχουν σε θεσμοθετημένα όργανα κλπ. ...».*

17. Το 2012, κατά την υπ' αριθ. 201/25-9-2012 συνεδρίασή του το Δ.Σ. της ETANAM, αποφάσισε *«την τροποποίηση της σύνθεσης της ΕΔΤΠ και την αντικατάσταση της Ομοσπονδίας Αλιευτικών Συλλόγων Ηπείρου με τον Σύλλογο Ελεύθερων Αλιέων Δήμου Πρέβεζας, ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 2 παράγραφος 4 της ΚΥΑ 1911/29-10-2010, Πλαίσιο Εφαρμογής του Άξονα Προτεραιότητας 4 - Αειφόρος Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013»* (βλ. κατωτέρω, παρ. 34). Εν συνεχεία, η ΕΔΤΠ, με το **υπ' αριθ. 9/7-12-2012 Πρακτικό** της, ανασυγκροτήθηκε σύμφωνα με την ανωτέρω τροποποίηση.

18. Εν συνεχεία, η ΕΔΤΠ εξέδωσε την **υπ' αριθ. 10/16-1-2013** απόφαση, με την οποία εγκρίθηκε ομόφωνα το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης για την ένταξη 13 επενδυτικών σχεδίων στο Πρόγραμμα, μετά από την

δημοσιευθείσα υπ' αριθ. πρωτ. 282/11-6-2010 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της ETANAM.

19. Το 2013, η ETANAM, με το υπ' αριθ. πρωτ. 422/28-1-2013 έγγραφό της προς την ερωτώσα υπηρεσία ζητά «*την έγκριση (σύμφωνη γνώμη) της νέας σύνθεσης της ΕΔΤΠ ...*».

20. Επί των ανωτέρω ζητημάτων, στο έγγραφο του ερωτήματος, εκτίθενται (σελ. 2-3) τα εξής : « *... Σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 2 της αριθ. 1911/29-10-2010 ΚΥΑ [βλ. κατωτέρω παρ. 34], είναι ξεκάθαρο ότι καμία σύνθεση δεν μπορεί να θεωρηθεί νόμιμη αν δεν έχει προηγηθεί σύμφωνη γνώμη της Υπηρεσίας μας. Επομένως, οι δύο προαναφερόμενες αποφάσεις της ΕΔΤΠ καθίστανται άκυρες, χωρίς νόμιμη υπόσταση. Επιπλέον, οι υποχρεώσεις της ΟΤΔ [: Ομάδας Τοπικής Δράσης, δηλαδή της ETANAM] όπως προκύπτουν από την παράγραφο 14 του άρθρου 19 της αριθμ. 1911/29-10-2010 ΚΥΑ [βλ. κατωτέρω, παρ. 40], που αφορά στην τήρηση χρονοδιαγράμματος ένταξης πράξεων δεν έχει τηρηθεί».*

II. Μερική πληρωμή των λειτουργικών δαπανών της ETANAM

21. Το 2012, η ETANAM, με το υπ' αριθ. πρωτ. 202/5-4-2012 έγγραφό της, υπέβαλε στην ερωτώσα υπηρεσία αίτηση πρώτης πληρωμής των λειτουργικών δαπανών της, ύψους 96.999,68€. Μετά από έγγραφες παρατηρήσεις της ερωτώσας υπηρεσίας, η αίτηση επανυποβλήθηκε συμπληρωμένη την 30-10-2012.

22. Το 2013, με το από 11-2-2013 υπηρεσιακό του σημείωμα ο υπάλληλος της ερωτώσας υπηρεσίας που ήταν αρμόδιος για την παρακολούθηση υλοποίησης του Προγράμματος από την ETANAM, διατύπωσε, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες επιφυλάξεις:

«Δαπάνες Μισθοδοσίας

- ✓ *Ετεροχρονισμένη καταβολή δαπανών μισθοδοσίας (αντίθετα με τις προβλεπόμενες στην οικεία εθνική νομοθεσία διατάξεις)*
- ✓ *Εξόφληση δαπανών μισθοδοσίας μέσω μετρητών (από την ανάλυση του λ/μου όψεως, στον οποίο είχε μεταφερθεί στο σύνολο της προκαταβολής που είχε χορηγηθεί στην ανωτέρω Ο.Τ.Δ., δεν*

προκύπτουν εκταμιεύσεις που να οδηγούνται με σαφήνεια στην αποπληρωμή δαπανών μισθοδοσίας και ως εκ τούτου φαίνεται να παραμένει **ανεξόφλητο** το σύνολο των δαπανών μισθοδοσίας που περιλαμβάνονται στο αίτημα μερικής πληρωμής)

- ✓ Από την ανάλυση του λ/μου όψεως, πολύ μεγάλο μέρος της προκαταβολής που χορηγήθηκε από το ΕΠ ΑΛΙΕΙΑ χρησιμοποιήθηκε για δαπάνες που δεν άπτονται του τοπικού προγράμματος
- ✓ Υπογεγραμμένες αποδείξεις είσπραξης μισθοδοσίας από τους υπαλλήλους της ETANAM A.E. (ενώ βάσει των ανωτέρω δεν προκύπτουν ανάλογες εξοφλήσεις).

Επί των ανωτέρω διαπιστώσεων, ζητήθηκε η γνώμη της ETANAM ΑΕ ΟΤΑ, η οποία – εκπροσωπούμενη από στελέχη και συνεργάτες της σε ικανό αριθμό επιτόπιων συναντήσεων – απεδέχθη προφορικά ότι οι δαπάνες μισθοδοσίας δεν έχουν καταβληθεί και προς τούτο επικαλέστηκε ιδιωτικό συμφωνητικό, το οποίο έχει συναφθεί μεταξύ της διοίκησης της εταιρίας και των εργαζομένων, βάσει του οποίου έχει συμφωνηθεί άτυπος εσωτερικός δανεισμός με παράλληλη άρση της καταβολής μισθοδοσίας με σκοπό την διατήρηση των θέσεων εργασίας.

Από τα ανωτέρω ευρήματα φαίνεται να προκύπτουν ανεξόφλητες δαπάνες ύψους **περίπου 75.000 Ευρώ».**

23. Κατόπιν αυτού, η ερωτώσα υπηρεσία απηύθυνε το υπ' αριθ. πρωτ. 397/1-3-2013 έγγραφό της προς την ETANAM, προκειμένου η τελευταία να εκφέρει τις απόψεις της, τις οποίες και πράγματι εξέφρασε στο υπ' αριθ. πρωτ. 465/3-4-2013 έγγραφό της στο οποίο εκτίθεται, μεταξύ άλλων, ως προς τη μισθοδοσία (σελ. 2-3) ότι : «η ως άνω διαδικασία δεν αντιβαίνει με τη κείμενη εργατική και φορολογική νομοθεσία. Έως και σήμερα, αν και ανακοινώθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών (Ν. 3863/2010 παρ. 2 άρθρο 40) πως η εξόφληση των μισθών, ασφαλιστικών εισφορών, φόρων κ.α. θα γίνεται αποκλειστικά μέσω τραπεζικών λγ/μών δεν έχει ακόμα καταστεί ως υποχρεωτική παρά μόνο για τα ασφαλιστικά ταμεία και τους φόρους, ενώ αναμένεται σχετική οδηγία (Υπουργική Απόφαση) για τον τρόπο πληρωμής και των μισθών, σύμφωνα και με το υπ' αριθ. πρωτ. Α20/251/83/27-7-2011

γενικό έγγραφο του ΙΚΑ ... Σχετικά δε με την ταμειακή καταβολή Μισθοδοσίας, σας γνωστοποιούμε ότι γίνεται για τη διευκόλυνση των εργαζομένων και μετά από αίτημά τους ... όπως προκύπτει και από σχετική έγγραφη συμφωνία.

Σύμφωνα δε με τα ως άνω, η καταβολή των μισθοδοσιών πραγματοποιείται με εντάλματα πληρωμών υπογεγραμμένα από κάθε εργαζόμενο, ανάληψη μετρητών από την Τράπεζα και καταβολή σε αυτούς ...».

Επιπλέον, η ETANAM ισχυρίζεται ότι οι δαπάνες αφορούν το Πρόγραμμα και μόνο, όπως προκύπτει από τα παραστατικά και τα τιμολόγια που έχει υποβάλει στην ερωτώσα υπηρεσία.

24. Στο έγγραφο του ερωτήματος (σελ. 4) εκτίθεται ότι η διαπίστωση του αρμοδίου υπαλλήλου της ερωτώσας υπηρεσίας ότι τα κονδύλια του Προγράμματος δαπανήθηκαν για άλλους σκοπούς εκτίθεται «χωρίς ... έγγραφη και αναλυτική τεκμηρίωσή του για τον ισχυρισμό αυτό».

B. ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

I. Ως προς την τροποποίηση της συνθέσεως της ΕΔΤΠ

25. Για το ζήτημα αυτό, ερωτάται εάν, λαμβάνοντας υπόψη :

«α) τη *δυσμενή οικονομική κατάσταση την οποία διανύει η χώρα μας τα τελευταία χρόνια,*

β) το στενό χρονικό περιθώριο υλοποίησης των τοπικών προγραμμάτων έως τη λήξη της επιλέξιμης περιόδου [σύμφωνα με ενημέρωση από την ερωτώσα υπηρεσία, το Πρόγραμμα θα πρέπει να έχει υλοποιηθεί μέχρι 31-12-2015 και ακόμα δεν έχει ξεκινήσει κανένα έργο], *καθώς και*

γ) την *ανάγκη υλοποίησης τοπικού προγράμματος, το οποίο αποτελεί μοχλό διάχυσης των ευρωπαϊκών κονδυλίων στην ελληνική περιφέρεια, ώστε να μην αποθαρρυνθούν οι εν δυνάμει θετικά αξιολογούμενοι επενδυτές,*

... δύναται να δοθεί ετεροχρονολογημένη έγκριση αιτήματος της ETANAM, καθώς και παράβλεψη του χρονικού περιορισμού που αναφέρεται στην παρ. 14 του αρθ. 19 της αριθμ. 1911/29-10-20 ΚΥΑ, ώστε να μπορέσει η ΕΔΤΠ να επανέρθει σε συγκρότηση, να επαναξιολογήσει τις υποβληθείσες επενδυτικές προτάσεις, να εκδοθούν άμεσα οι σχετικές Αποφάσεις Ένταξης και

συναφθούν οι αντίστοιχες συμβάσεις χωρίς την ανάγκη να προβεί σε νέα προκήρυξη».

II. Ως προς την μερική πληρωμή των λειτουργικών δαπανών

26. Για το ζήτημα αυτό, ερωτάται εάν :

- «Μπορεί να πραγματοποιηθεί εκ μέρους της Υπηρεσίας, εξόφληση δαπανών μισθοδοσίας μέσω μετρητών, με αποδεικτικό καταβολής, τις αποδείξεις πληρωμής μισθοδοσίας από τους υπαλλήλους» και εάν
- «Στην προκειμένη περίπτωση, απαιτούνται επιπλέον στοιχεία, ώστε να μπορεί να εγκριθούν για πληρωμή (συγχρηματοδότηση) οι μισθοδοσίες και ειδικά για τις περιπτώσεις ετεροχρονισμένης καταβολής δαπανών μισθοδοσίας, (αλλά πάντα εξοφλημένων πριν το αίτημα πληρωμής στην ΕΥΔ), λαμβάνοντας υπόψη τη σύμβαση, η οποία έχει συναφθεί με το ελληνικό δημόσιο, καθώς και τις συστάσεις που προβλέπονται στο θεσμικό πλαίσιο του άξονα 4 (ΚΥΑ) και την επιβολή ποινών / περικοπών κονδυλίων, στην περίπτωση που όντως αποδεικνύεται ότι η συγχρηματοδότηση του ΕΠΑΛ αξιοποιήθηκε για άλλους σκοπούς».

Γ. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου της 27ης Ιουλίου 2006 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας

27. Στο Κεφάλαιο IV του κανονισμού, με τίτλο «Άξονας προτεραιότητας 4: Βιώσιμη ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών» και στα άρθρα 43-44 προβλέπεται συνδρομή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας, συμπληρωματική εκείνης που παρέχεται από τα άλλα κοινοτικά μέσα, για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αλιευτικές περιοχές με στόχους και μέτρα που εξειδικεύονται στις διατάξεις αυτές.

28. Ειδικότερα, στο **άρθρο 45 παρ. 1, 2 και 4**, προβλέπεται ότι :

«1. Τα μέτρα για τη συνδρομή της βιώσιμης ανάπτυξης των αλιευτικών περιοχών εφαρμόζονται σε συγκεκριμένη περιοχή **από τοπικές οντότητες ή ομάδες** («ομάδα») που αντιπροσωπεύουν δημόσιους και ιδιωτικούς εταίρους από τους διάφορους τοπικούς συναφείς κοινωνικοοικονομικούς τομείς και,

σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, διαθέτουν **επαρκή διοικητική και οικονομική ικανότητα** για να διαχειρίζονται τη συνδρομή και να εξασφαλίζουν ότι οι πράξεις ολοκληρώνονται επιτυχώς. Η ομάδα θα πρέπει να βασίζεται, όποτε αυτό είναι δυνατό, σε υπάρχουσες έμπειρες οργανώσεις.

2. Η ομάδα προτείνει και υλοποιεί ολοκληρωμένη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης, βασιζόμενη σε μία **«εκ των κάτω προσέγγιση»** σε συμφωνία με τη διαχειριστική αρχή.

4. Οι πράξεις δυνάμει της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης επιλέγονται από την ομάδα και αντιστοιχούν στα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 44. Η πλειονότητα των πράξεων καθοδηγούνται από τον ιδιωτικό τομέα».

29. Στο άρθρο 59 καθορίζονται τα **καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής**, ως εξής :

«Η διαχειριστική αρχή ενός επιχειρησιακού προγράμματος είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και την εφαρμογή του επιχειρησιακού προγράμματος σύμφωνα με την αρχή της **χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης** και ιδίως με στόχο:

α) τη διασφάλιση της επιλογής των προς χρηματοδότηση πράξεων σύμφωνα με τα κριτήρια που εφαρμόζονται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα καθώς και της συμμόρφωσής τους, καθ' όλη την περίοδο υλοποίησής τους, με τους εφαρμοστέους κοινοτικούς και εθνικούς κανόνες·

β) την επαλήθευση της παράδοσης των συγχρηματοδοτούμενων προϊόντων και υπηρεσιών και της **πραγματικής πραγματοποίησης των δαπανών** που δηλώνουν οι δικαιούχοι καθώς και της συμμόρφωσής τους προς τους κοινοτικούς και τους εθνικούς κανόνες· είναι δυνατόν να πραγματοποιούνται δειγματοληπτικά επιτόπου επαληθεύσεις επιμέρους πράξεων, σύμφωνα με τους λεπτομερείς κανόνες που θα θεσπίσει η Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 101 παράγραφος 3·

γ) τη διασφάλιση της ύπαρξης συστήματος καταχώρισης και αποθήκευσης, σε ηλεκτρονική μορφή, λογιστικών εγγραφών για κάθε πράξη στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος καθώς και της συλλογής των δεδομένων υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση, τις επαληθεύσεις, τους λογιστικούς ελέγχους και την αξιολόγηση·

δ) τη διασφάλιση ότι οι δικαιούχοι και οι άλλοι φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση πράξεων τηρούν **είτε χωριστό λογιστικό σύστημα είτε επαρκή λογιστική κωδικοποίηση για όλες τις συναλλαγές που έχουν σχέση με την πράξη χωρίς να θίγονται οι εθνικοί λογιστικοί κανόνες**·

στ) τον καθορισμό διαδικασιών για τη διασφάλιση της τήρησης όλων των εγγράφων σχετικά με τις δαπάνες και τους ελέγχους που απαιτούνται για τη **διασφάλιση επαρκούς διαδρομής λογιστικού ελέγχου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 87**».

II. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 498/2007 της Επιτροπής της 26ης Μαρτίου 2007 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας

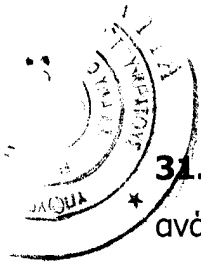
30. Στο Τμήμα 4 του κανονισμού με τίτλο «Άξονας προτεραιότητας 4: βιώσιμη ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών» και, συγκεκριμένα στο **άρθρο 23** (Διαδικασίες και κριτήρια για την επιλογή των ομάδων), **παρ. 1 και 5**, ορίζεται ότι :

«1. Οι κατά το άρθρο 45 παράγραφος 1 του βασικού κανονισμού ομάδες **συγκροτούνται με τρόπο που να μπορούν να καταρτίζουν και να εφαρμόζουν μια αναπτυξιακή στρατηγική** στη συγκεκριμένη περιοχή.

Η καταλληλότητα και η αποτελεσματικότητα της κοινοπραξίας αξιολογούνται βάσει της **σύνθεσής** της, όπως και βάσει της διαφάνειας και της σαφήνειας όσον αφορά την κατανομή καθηκόντων και αρμοδιοτήτων.

Πρέπει επίσης να παρέχονται εγγυήσεις όσον αφορά την ικανότητα των συμπραττόντων φορέων να επιτελέσουν τα καθήκοντα που τους ανατίθενται, καθώς και την αποτελεσματικότητα και την ικανότητά τους για λήψη αποφάσεων.

Η κοινοπραξία περιλαμβάνει, ακόμη και στο επίπεδο λήψης των αποφάσεων, εκπροσώπους του αλιευτικού τομέα και άλλων συναφών τοπικών κοινωνικοοικονομικών τομέων».

31. Εν συνεχεία, στο **άρθρο 25** (εφαρμογή της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης) ορίζεται ότι :

«1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 45 παράγραφος 2 του βασικού κανονισμού, η ομάδα επιλέγει τις προς χρηματοδότηση πράξεις στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.

*2. Εάν η ομάδα αναλαμβάνει τη διαχείριση δημόσιων κονδυλίων, δημιουργεί **χωριστό λογαριασμό** για την εφαρμογή της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης».*

III. ΚΥΑ 1911/2010 (ΦΕΚ Β' 1718/2-11-2010) Πλαίσιο Εφαρμογής του Άξονα Προτεραιότητας 4 "Αειφόρος Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών" του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007 - 2013.

32. Σύμφωνα με το **άρθρο 1 παρ. 1** (ορισμοί), ο εν λόγω Άξονας 4 συνίσταται στην στρατηγική για την αειφόρο ανάπτυξη αλιευτικών περιοχών βάσει ενός προτύπου πολυαπασχόλησης και διασύνδεσης των τομέων παραγωγής μεταξύ τους στις περιοχές αυτές.

Περαιτέρω, ως «Τοπικό Πρόγραμμα» ορίζεται η ολοκληρωμένη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης σχεδιασμένη να υλοποιείται μέσω της «εκ των κάτω προς τα άνω προσέγγισης», πολυτομεακού χαρακτήρα που θα στηρίζεται στη διασύνδεση και αλληλεπίδραση των τομέων της τοπικής οικονομίας και όχι μόνο στο άθροισμα σημειακών παρεμβάσεων.

33. Εν συνεχεία, ορίζεται (**άρθρο 1 παρ. 2, εδ. α' και γ' και άρθρο 2 παρ. 1**) ότι, για την εφαρμογή του Άξονα 4, αρμόδιοι είναι, μεταξύ άλλων :

- Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (Ε.Υ.Δ.), η οποία, σύμφωνα με το Ν. 3614/2007 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, είναι αρμόδια για τη διαχείριση και εφαρμογή του Ε.Π.ΑΛ με αποδοτικό, αποτελεσματικό και ορθό τρόπο και
- Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (Ο.Τ.Δ.), οι οποίες είναι τοπικές εταιρικές σχέσεις δημόσιου - ιδιωτικού τομέα που σχεδιάζουν και υλοποιούν για σαφώς προσδιορισμένες αγροτικές περιοχές με έντονη αλιευτική δραστηριότητα τοπικά προγράμματα με ολοκληρωμένο και πολυτομεακό χαρακτήρα, σύμφωνα με τα άρθρα 45 του Κανονισμού 1198/2006 και 23 του Κανονισμού 498/2007. Οι εταίροι των Ο.Τ.Δ. θα πρέπει να διαθέτουν διοικητική και

οικονομική ικανότητα για να διαχειρίζονται την συνδρομή και εξασφαλίζουν ότι οι πράξεις θα ολοκληρωθούν με επιτυχία.

34. Εν συνεχεία, στην **παρ. 4 του άρθρου 2**, ορίζεται ότι «οι *Ο.Τ.Δ.* πρέπει να ορίσουν **επίπεδο λήψης αποφάσεων** (υπεύθυνο για τις πράξεις που εντάσσονται), στο οποίο α) οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι της περιοχής, καθώς και άλλοι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών της περιοχής (π.χ. ενώσεις αγροτών, αλιέων, γυναικών, νέων) πρέπει να αποτελούν τουλάχιστον το 50% περιλαμβανομένων συλλογικών φορέων επαγγελματιών αλιέων (τουλάχιστον 20% του επιπέδου λήψης απόφασης) που να εκπροσωπούν επαρκώς τα συμφέροντα των αλιέων της περιοχής παρέμβασης και β) φορείς που εξυπηρετούν συμφέροντα του δημόσιου τομέα της περιοχής, ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, πρέπει να αποτελούν τουλάχιστον το 30%.

Οι φορείς αυτοί που συμμετέχουν στο επίπεδο λήψης αποφάσεων δεν είναι απαραίτητο να μετέχουν στο κεφάλαιο του φορέα. Ως επίπεδο λήψης απόφασης ορίζεται **ειδικό όργανο** (εφεξής «**Επιτροπή Διαχείρισης Τοπικού Προγράμματος Αλιείας**» - Ε.Δ.Τ.Π. Αλιείας), με απόφαση και έγκριση των αρμοδίων οργάνων, στην οποία, [μεταξύ άλλων], περιλαμβάνονται :

- η **σύνθεση** της Ε.Δ.Τ.Π. Αλιείας με βάση τα παραπάνω οριζόμενα.
- οι αρμοδιότητες που **μεταβιβάζονται** στην Ε.Δ.Τ.Π. Αλιείας, προκειμένου να επιτευχθεί η αποτελεσματική υλοποίηση του τοπικού προγράμματος ...».

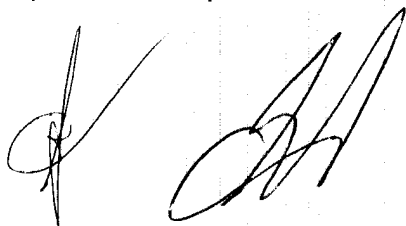
Κάθε τροποποίηση της σύνθεσης της Ε.Δ.Τ.Π. Αλιείας εγκρίνεται από την Ε.Υ.Δ. Ε.Π.ΑΛ.».

35. Στο **άρθρο 5** της ΚΥΑ, καθορίζεται το περιεχόμενο Τοπικών Προγραμμάτων, τα οποία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν :

Το Μέτρο 4.1 Αειφόρος Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών, το οποίο ρυθμίζεται από το Κεφάλαιο IV, Άρθρα 43-45 του κανονισμού 1198/ 2006 και το Τμήμα 4, άρθρα 21-25 του κανονισμού 498/2007.

Μεταξύ των Δράσεων που περιλαμβάνει το Μέτρο αυτό, είναι και οι :

- Δράση 4.1.1 Ιδιωτικές Επενδύσεις για την Αειφόρο Ανάπτυξη των Αλιευτικών Περιοχών, στην οποία υπάγονται οι :

- Κατηγορία Πράξεων 4.1.1.1 (Ιδιωτικές Επενδύσεις εκσυγχρονισμού ή ίδρυσης νέων πολύ μικρών επιχειρήσεων σε επιλεγμένους τομείς που υλοποιούνται από αλιείς) και η

- Κατηγορία Πράξεων 4.1.1.2 (Ιδιωτικές Επενδύσεις εκσυγχρονισμού ή ίδρυσης νέων πολύ μικρών επιχειρήσεων σε επιλεγμένους τομείς που υλοποιούνται από μη αλιείς).

• Δράση 4.1.2 Δημόσιες Επενδύσεις για την Αειφόρο Ανάπτυξη των Αλιευτικών Περιοχών, στην οποία υπάγεται και η Κατηγορία Πράξεων 4.1.2.5 (Οργάνωση και λειτουργία των Ομάδων Τοπικής Δράσης Αλιείας).

36. Κατά το **άρθρο 12** της ΚΥΑ, στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται ενέργειες με στόχο τη στήριξη των Ο.Τ.Δ. Αλιείας που αποτελούν τους φορείς σχεδιασμού και εφαρμογής της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής και οι οποίοι αποτελούν και τους δικαιούχους της χρηματοδότησης.

Μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών, για την κατηγορία αυτή, περιλαμβάνονται και **«οι αμοιβές των στελεχών της υπηρεσιακής δομής της Ο.Τ.Δ. Αλιείας τα οποία απασχολούνται στην υλοποίηση του εγκεκριμένου τοπικού προγράμματος σύμφωνα με το καταμερισμό του χρόνου και αρμοδιοτήτων τους, συμπεριλαμβανομένων και των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισής τους».**

37. Για την υλοποίηση του Προγράμματος, ορίζεται, ειδικότερα, στο **άρθρο 16 παρ. 1**, ότι *«υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Ο.Τ.Δ. Αλιείας ... Στη σύμβαση αποτυπώνονται οι υποχρεώσεις, οι όροι και οι διαδικασίες εφαρμογής του τοπικού προγράμματος»* και, επιπλέον, καθορίζονται, μεταξύ άλλων :

«(β) Η σύνθεση της Ε.Δ.Τ.Π.

.....
(δ) Οι δράσεις του Τοπικού Προγράμματος στις οποίες συμμετέχει η ίδια η Ο.Τ.Δ. Αλιείας (συνεργασία μεταξύ των ομάδων κλπ.).....

(στ) Οι υποχρεώσεις της Ο.Τ.Δ. Αλιείας και της Διαχειριστικής Αρχής

(ζ) Το αρμόδιο για την ένταξη των πράξεων όργανο.

Οι συμβάσεις για κάθε μία από τις επιλεγείσες Ο.Τ.Δ. Αλιείας υπογράφονται από τον Υπουργό ΥΠ.Α.ΑΤ».

38. Περαιτέρω, στο **άρθρο 17 παρ. 3** καθορίζεται η διαδικασία και οι προϋποθέσεις καταβολής της επιχορήγησης στις Ο.Τ.Δ. Αλιείας και, συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι :

«3. Για τη λήψη Μερικής Πληρωμής Δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί από την Ο.Τ.Δ. Αλιείας, τηρείται η ακόλουθη διαδικασία:

- *Η Ο.Τ.Δ. Αλιείας υποβάλλει Αίτημα Μερικής Πληρωμής Δαπανών των κατηγοριών πράξεων 4.1.2.5 ... στην Ε.Υ.Δ. Ε.Π.ΑΛ. όταν το σύνολο των πληρωμών δαπανών του μέτρου ανέρχεται τουλάχιστον στο 80% της προκαταβολής που έχει καταβληθεί στην Ο.Τ.Δ. Αλιείας σύμφωνα με την παράγραφο 2 (α) ανωτέρω και εφ' όσον έχει γίνει επαλήθευση των δαπανών από την Ε.Υ.Δ. Αλιείας .....*

- **Η Ε.Υ.Δ. Ε.Π.ΑΛ. διενεργεί τους κατάλληλους διοικητικούς ελέγχους σύμφωνα με το ... **άρθρο 23**, της παρούσας και στη συνέχεια διαβιβάζει στον ΟΠΕΚΕΠΕ φάκελο μερικής πληρωμής, σύμφωνα με τις κάθε φορά ισχύουσες διαδικασίες.**

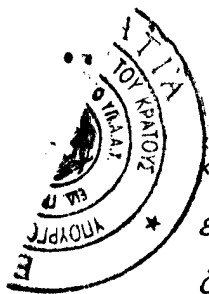
- **Ο ΟΠΕΚΕΠΕ πιστώνει τους ειδικούς τραπεζικούς λογαριασμούς που διατηρεί η Ο.Τ.Δ. Αλιείας αποκλειστικά και μόνο για τις αντίστοιχες κατηγορίες πράξεων του τοπικού προγράμματος».**

39. Ανάλογες είναι και οι ρυθμίσεις του **άρθρου 5 παρ. 3** της από **3-3-2011 Συμβάσεως** μεταξύ ΕΤΑΝΑΜ και Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

40. Περαιτέρω, κατά το **άρθρο 19 παρ. 14** **«το συνολικό διάστημα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων έως την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης της πράξης στο Ε.Π.ΑΛ., δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 90 ημέρες».**

Ανάλογη είναι και η ρύθμιση του **άρθρου 7 παρ. 22** της από **3-3-2011 Συμβάσεως** μεταξύ της ΕΤΑΝΑΜ και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

41. Στο **άρθρο 23**, ορίζεται ότι :

«1. Για τις κατηγορίες πράξεων 4.1.2.5 ... οι επαληθεύσεις (διοικητικές και επιτόπιες) επί των δηλώσεων αιτημάτων επαλήθευσης - πιστοποίησης δαπανών και πληρωμών πραγματοποιούνται από την Ε.Υ.Δ. Ε.Π.ΑΛ. Τα αποτελέσματα της επαλήθευσης αποτυπώνονται σε Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης .....

3. Ως προς την κατηγορία πράξεων 4.1.2.5, η Επιτροπή επαλήθευσης πιστοποίησης πράξεων της Ο.Τ.Δ. Αλιείας συντάσσει σε μηνιαία βάση Βεβαίωση Υλοποίησης Δαπανών όπου αποτυπώνονται οι πληρωμές οι οποίες εκτελέστηκαν από τον ειδικό λογαριασμό.

Η Βεβαίωση αποστέλλεται στην Ε.Υ.Δ. Ε.Π.ΑΛ, για κάθε μήνα αναφοράς, εντός των 5 πρώτων εργάσιμων ημερών του επόμενου, μαζί με την κίνηση του ειδικού λογαριασμού για το μήνα αναφοράς. Στη συνέχεια η Ε.Υ.Δ. Ε.Π.ΑΛ πραγματοποιεί διοικητική επαλήθευση της παραγράφου 1 ανωτέρω».

42. Ανάλογες είναι και οι ρυθμίσεις του **άρθρου 11 παρ. 1 και 3 της από 3-3-2011 Συμβάσεως** μεταξύ της ETANAM και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

43. Επιπλέον, κατά το **άρθρο 26 :**

«1. Για όλες τις κατηγορίες πράξεων του τοπικού προγράμματος η Ε.Υ.Δ. Ε.Π.ΑΛ. διενεργεί δειγματοληπτικά επαληθεύσεις ή και επιθεωρήσεις στις Ο.Τ.Δ. Αλιείας και στους δικαιούχους των πράξεων σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 59 του (ΕΚ) 1198/2006 και το ΣΔΕ του Ε.Π.ΑΛ (άρθ. 5 παρ. 33).

2. Οι δειγματοληπτικές επαληθεύσεις ή και επιθεωρήσεις πραγματοποιούνται προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ορθή **υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης, καθώς και η τήρηση κάθε αναληφθείσας υποχρέωσης και δέσμευσης της Ο.Τ.Δ. Αλιείας** και του δικαιούχου. Οι επαληθεύσεις ή και επιθεωρήσεις καλύπτουν όλες τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις δεσμεύσεις του δικαιούχου που μπορούν να ελεγχθούν τη στιγμή της επίσκεψης.

3. Εκτός των ανωτέρω επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων, διενεργούνται στις Ο.Τ.Δ. Αλιείας και στους δικαιούχους των πράξεων επιθεωρήσεις - έλεγχοι

από τον Οργανισμό Πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ), την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.) καθώς, και από τα εντεταλμένα κοινοτικά όργανα.

4. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί **αχρεώστητη ή παράνομη καταβολή** ποσών ενισχύσεων από τον έλεγχο των αρμόδιων εθνικών και κοινοτικών οργάνων, τα ποσά αυτά θα **ανακτώνται** σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και ενημερώνονται ο Οργανισμός Πληρωμών και η Ε.Υ.Δ. Ε.Π.ΑΛ. κατά περίπτωση».

44. Ανάλογες είναι και οι ρυθμίσεις του **άρθρου 14 της από 3-3-2011 Συμβάσεως** μεταξύ της ETANAM και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

45. Κατά το **άρθρο 28 παρ. 1**, «κατά τη διάρκεια εφαρμογής του τοπικού προγράμματος επιβάλλονται κυρώσεις στην Ο.Τ.Δ. Αλιείας ως ακολούθως:

- Στην περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών και χρονικών ορίων που ορίζονται ... στο άρθρο 19, παρ. 13 και 14 ..., της παρούσας, επιβάλλεται πρόστιμο ύψους εκατό (100) ΕΥΡΩ για κάθε ημέρα καθυστέρησης».

Ανάλογη είναι και η διάταξη του **άρθρου 16 παρ. 1 εδ. (i) της από 3-3-2011 Συμβάσεως** μεταξύ της ETANAM και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

46. Επίσης, κατά το **άρθρο 29**, «στην περίπτωση που από τις επαληθεύσεις - επιθεωρήσεις ή έλεγχους των αρμόδιων Εθνικών και Κοινοτικών οργάνων διαπιστωθεί παρατυπία κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων και των πράξεων του Ε.Π.ΑΛ 2007-2013 οι αντίστοιχες αρμόδιες Υπηρεσίες προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες Δημοσιονομικών διορθώσεων».

IV. ΥΑ 551/2011 (ΦΕΚ Β' 1122/30-06-2011), Λεπτομέρειες εφαρμογής, σύστημα επαληθεύσεων και επιθεωρήσεων του Άξονα 4 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013 (ΕΠΑΛ)

47. Κατά το **άρθρο 4 παρ. 1** της ΥΑ, αναφορικά με την κατηγορία Πράξεων 4.1.2.5, «μετά την υπογραφή της σύμβασης με το Υπουργείο Θαλασσιών Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας [και ήδη εκ νέου Υπουργείο Αγροτικής

Ανάπτυξης και Τροφίμων²] και οπωσδήποτε πριν την υποβολή του αιτήματος προκαταβολής, η Ο.Τ.Δ. Αλιείας ενημερώνει εγγράφως την Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Αλιείας για τα στελέχη που θα αποτελέσουν τον υπηρεσιακό πυρήνα της, τη σχέση εργασίας τους, τις αποδοχές τους, καθώς και τα ποσοστά απασχόλησης στον Άξονα 4 του Ε.Π. ΑΛ 2007-2013. Για κάθε μεταβολή στη σύνθεση του υπηρεσιακού πυρήνα, η Ο.Τ.Δ. Αλιείας οφείλει να ενημερώνει εγγράφως την Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Αλιείας».

48. Σύμφωνα με το **άρθρο 6 παρ. 1**, αναφορικά με όλες τις κατηγορίες Πράξεων, «διοικητική επαλήθευση που διενεργείται από την Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Αλιείας, στο πλαίσιο του άρθρου 17 παρ. 3 της υπ' αριθ. 1911/29-10-2010 κοινής υπουργικής απόφασης [:μερική πληρωμή δαπανών] περιλαμβάνει, στο μέτρο που ενδείκνυται για το υπόψη αίτημα πληρωμής, έλεγχο των παρακάτω σημείων :

i. νομιμότητα της Ε.Δ.Τ.Π σύμφωνα με το άρθρο 2 της κοινής υπουργικής απόφασης 1911/29-10-2010,

vii. **πραγματοποίηση των δαπανών** για τις οποίες υποβάλλεται το αίτημα πληρωμής ....

1. Πέραν των επιτόπιων επαληθεύσεων που διενεργούνται βάση του ετήσιου προγράμματος μπορούν να διενεργηθούν **έκτακτες επιτόπιες επαληθεύσεις/επιθεωρήσεις**. Οι έκτακτες επαληθεύσεις διενεργούνται κατά βάση στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν **ενδείξεις για παρατυπίες ή μετά από καταγγελίες ή μετά από σχετικό αίτημα αρμόδιου φορέα**».

49. Εν συνεχεία, για την διοικητική επαλήθευση αιτημάτων μερικής πληρωμής της Κατηγορίας Πράξεων 4.1.2.5, ορίζεται στο **άρθρο 7** ότι η κατηγορία αυτή «1. ... υλοποιείται σύμφωνα με τα άρθρα 12 & 23 της υπ' αριθμ. 1911/ 29-10-2010, όπως ισχύει κάθε φορά.

2. Η Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Αλιείας διενεργεί διοικητική επαλήθευση σε κάθε αίτημα μερικής πληρωμής της προαναφερόμενης κατηγορίας πράξεων, τα

² Βλ. ανωτέρω, σημ. 1.

αποτελέσματα της οποίας αποτυπώνονται σε Έκθεση Διοικητικής Επαλήθευσης Δαπανών.

3. Προκειμένου να διενεργηθεί η διοικητική επαλήθευση των δαπανών της Κατηγορίας Πράξεων 4.1.2.5. σε κάθε αίτημα μερικής πληρωμής η Ο.Τ.Δ. Αλιείας αποστέλλει φάκελο στην Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Αλιείας, εντός του πρώτου δεκαπενθήμερου του επόμενου μηνός, με τα παρακάτω δικαιολογητικά :

Επικυρωμένα εξοφληθέντα παραστατικά δαπανών σε φωτοαντίγραφα ή και σε ψηφιοποιημένη μορφή.

Κάθε έγγραφο / δικαιολογητικό που αποδεικνύει τη νομιμότητα της δαπάνης (διαδικασία ανάθεσης υπηρεσιών, μελετών, αποφάσεις ΕΔΠ, εκθέσεις κλπ.) σε φωτοαντίγραφα.

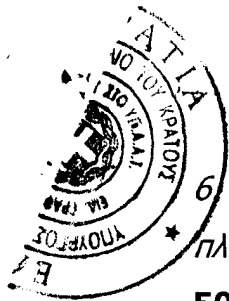
Αναλυτικό καθολικό των υπό έλεγχο δαπανών.

Κίνηση ειδικού λογαριασμού Κατηγορίας Πράξεων 4.1.2.5.

Φυλλάδια χρονοχρέωσης της ομάδας έργου.

4. Ειδικότερα για την επαλήθευση που θα γίνει πριν το πρώτο αίτημα μερικής πληρωμής θα πρέπει επιπλέον να υποβληθεί στην Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Αλιείας περιληπτική έκθεση στην οποία θα αιτιολογούνται επαρκώς όλες οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία έγκρισης του τοπικού προγράμματος έως και την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης της Ο.Τ.Δ. Αλιείας με το Υπουργείο Θαλάσσιων Υποθέσεων, Νήσων & Αλιείας. Συνημμένη στην έκθεση αυτή θα είναι μία ενιαία για όλους τους μήνες Βεβαίωση Υλοποίησης Δαπανών που θα περιλαμβάνει ανάλυση όλων των ανωτέρω δαπανών σε πίνακα.

5. Μετά από την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης, η Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Αλιείας γνωστοποιεί την Ο.Τ.Δ. Αλιείας την επιλεξιμότητα των δαπανών και εν συνεχεία η Επιτροπή Επαλήθευσης - Πιστοποίησης Πράξεων (που συγκροτείται σύμφωνα με το άρθρο 22 της κοινής υπουργικής απόφασης 1911/29-10-2010) σφραγίζει όλα τα πρωτότυπα παραστατικά δαπανών που περιλαμβάνονται στο πρακτικό με την ένδειξη: "επιχορηγήθηκε από τον ειδικό λογαριασμό των Κατηγοριών Πράξεων 4.1.2.5 & 4.1.2.6 της Ο.Τ.Δ. Αλιείας Άξονας 4 ..... με ποσοστό επιμερισμού.....".

6 Η Ο.Τ.Δ. Αλιείας καταχωρεί τα αντίστοιχα στοιχεία στο Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα και ελέγχονται από την Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Αλιείας».

50. Κατά το **άρθρο 9 παρ. 2**, υποχρέωση της Ο.Τ.Δ. είναι να τηρεί φακέλους στους οποίους να περιέχονται κατ'ελάχιστο :

- «1. Τα τεχνικά δελτία πράξεων και οι αντίστοιχες αποφάσεις ένταξης,
2. οι μηνιαίες Βεβαιώσεις Υλοποίησης Δαπανών της Κατηγορίας Πράξεων 4.1.2.5. ...
3. Επικυρωμένα αντίγραφα κινήσεων του(ων) ειδικού(ών) λογαριασμού(ών),
4. Κάθε έγγραφο / δικαιολογητικό που αποδεικνύει τη νομιμότητα των σχετικών δαπανών (διαδικασία ανάθεσης υπηρεσιών, μελετών, αποφάσεις Ε.Δ.Τ.Π., εκθέσεις κ.λπ.),
5. πίνακας ενεργειών δράσεων,

.....

8. αντίγραφα αιτημάτων προκαταβολής και αιτημάτων μερικής πληρωμής για τις κατηγορίες πράξεων και αντίστοιχες εγκρίσεις τους,

9. εκθέσεις διοικητικών / επιτόπιων επαληθεύσεων δαπανών των κατηγοριών πράξεων από την Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Αλιείας,

10. δικαιολογητικά που αντιστοιχούν στις δαπάνες υλοποίησης της κατηγορίας πράξεων (μισθολογικές καταστάσεις, τιμολόγια, αποδείξεις, λογαριασμοί ΔΕΚΟ κλπ.), καθώς και τα στοιχεία που αποδεικνύουν την εξόφληση τους ...».

51. Επιπλέον, σύμφωνα με το **άρθρο 10**, «η Ο.Τ.Δ. Αλιείας υποχρεούται στην τήρηση βιβλίων λογιστικών καταχωρήσεων σύμφωνα με τον ισχύοντα Κ.Β.Σ. και το Ε.Γ.Λ.Σ. [: Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο]

Για τη διακριτή, αποτελεσματική και ενιαία παρακολούθηση των λογιστικών καταχωρήσεων για όλες τις Ο.Τ.Δ. Αλιείας και προκειμένου να διασφαλισθούν:

.....

η λογιστική αποτύπωση των επιλέξιμων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από την Ο.Τ.Δ. Αλιείας (Κατηγορίες Πράξεων 4.1.2.5. ...),

θα πρέπει με κατάλληλη ανάπτυξη - προσθήκη λογαριασμών να παρακολουθούνται σε ιδιαίτερους λογαριασμούς, τα ακόλουθα:

Οι δαπάνες των Κατηγοριών Πράξεων 4.1.2.5. ...

Οι κινήσεις των ειδικών λογαριασμών του τοπικού προγράμματος.

Οι ληφθείσες προκαταβολές και μερικές πληρωμές,

Τα πρακτικά των διοικητικών / επιτόπιων επαληθεύσεων δαπανών και οι αντίστοιχες πληρωμές ανά πράξη.

Οι παραγόμενοι τόκοι των ειδικών λογαριασμών του τοπικού προγράμματος ...».

V. Η από 3-3-2011 Σύμβαση μεταξύ της ETANAM και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

52. Κατά το **άρθρο 18** (καταγγελία της Σύμβασης), «η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να καταγγείλει την σύμβαση σε κάθε περίπτωση πλημμελούς ή αντίθετης στις αρχές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών εκτέλεσης των συμβατικών υποχρεώσεων της Ομάδας. Η Αναθέτουσα Αρχή θα απευθύνει έγγραφη προειδοποίηση καταγγελίας της Σύμβασης και θα παράσχει προθεσμία είκοσι (20) εργάσιμων ημερών στην Ομάδα προκειμένου να αποκατασταθούν τα ελαττώματα που θα αναφέρονται στην προειδοποίηση. Εάν η Ομάδα δεν συμμορφωθεί ή δεν παράσχει γραπτές σχετικές διευκρινίσεις στο ανωτέρω χρονικό διάστημα, η Αναθέτουσα Αρχή δικαιούται να καταγγείλει τη Σύμβαση με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της να απαιτήσει από την Ομάδα τα προβλεπόμενα από την Σύμβαση και την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή η σύμβαση λύεται αυτοδίκαια και αζημίως για την Αναθέτουσα Αρχή και πραγματοποιείται κατάπτωση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης του άρθρου 6 της παρούσας».

53. Σύμφωνα με το **άρθρο 20 παρ. 1**, «λύση της ... Σύμβασης επιφέρουν οι παρακάτω λόγοι :

α. ....

β. **Η καταγγελία της παρούσης Σύμβασης, για παράβαση των όρων της από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος».**

VI. Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Διαχείρισης Τοπικού Προγράμματος Αλιείας (Ε.Δ.Τ.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ), (ΦΕΚ Τ.Α.Ε.Ε.Π.Ε. 4584/11-6-2010)

54. Στο **άρθρο 2^ο** του εν λόγω Κανονισμού προβλέπονται οι αρμοδιότητες της Ε.Δ.Τ.Π., που είναι οι ακόλουθες :

- «2.1. ....
- 2.2. *Εγκρίνει τους φακέλους υποψηφιότητας των δυνητικών επενδυτών και την βαρύτητα των κριτηρίων αξιολόγησης, πριν την δημοσιοποίησή τους από την ETANAM Α.Ε. ΟΤΑ.*
- 2.3. *Εγκρίνει την Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος με σκοπό την υποβολή προτάσεων από τους δυνητικούς τελικούς αποδέκτες.*
- 2.4. *Εγκρίνει το πρόγραμμα δημοσιοποίησης, ενημέρωσης του πληθυσμού κατά την διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος.*
- 2.5. *Ορίζει την Επιτροπή Αξιολόγησης των Φακέλων Υποψηφιότητας των δυνητικών τελικών αποδεκτών (δημοσίων και ιδιωτικών) που θα υποβληθούν στα πλαίσια του τοπικού προγράμματος.*
- 2.6. *Εγκρίνει τους τελικούς αποδέκτες πράξεων με βάση την εισήγηση της Επιτροπής Αξιολόγησης.*
- 2.7. *Ενημερώνει τους υποψήφιους επενδυτές για την έγκριση ή απόρριψη της πρότασής τους.*
- 2.8. *Δημοσιοποιεί με κάθε πρόσφορο μέσο τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των υποψηφίων.*
- 2.9. *Παρακολουθεί μέσω της Ομάδας Έργου, τους τελικούς αποδέκτες σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου κάθε έργου/υποέργου και του χρονοδιαγράμματός του.*
- 2.10. *Αποφασίζει για την ένταξη νέων έργων ή την απένταξη έργων λόγω αντισυμβατικής συμπεριφοράς ή άλλης νόμιμης αιτίας.*
- 2.11. *Εγκρίνει την μεταφορά ποσών από άξονα σε άξονα ή από μέτρο σε μέτρο, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των τελικών αποδεκτών.*
- 2.12. *Μεριμνά για την εφαρμογή των διαδικασιών χρηματοδοτήσεων – χρηματοροών, όπως αυτές προβλέπονται στις σχετικές αποφάσεις.*

2.13. Εγκρίνει την τελική έκθεση του τοπικού προγράμματος LEADER Αλιείας».

VII. Ν. 3863/2010 (ΦΕΚ Α' 115/15-7-2010), Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις

55. Στο άρθρο 40 (συναλλαγές μέσω τραπεζικού συστήματος), ορίζεται ότι:

«1. Από 1.1.2011 η καταβολή των συντάξεων του συνόλου των παροχών, των αποδοχών των υπαλλήλων και των λοιπών πληρωμών των Ασφαλιστικών Φορέων διενεργείται υποχρεωτικά με πίστωση λογαριασμών πληρωμών τράπεζας ή ΕΛ.ΤΑ., με δικαίωμα επιλογής από τον δικαιούχο. Επίσης, από 1.1.2011 η είσπραξη των ασφαλιστικών εισφορών διενεργείται υποχρεωτικά μέσω τραπεζικού συστήματος ή ΕΛ.ΤΑ.

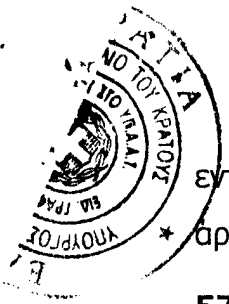
2. Από 1.7.2011 οι αποδοχές των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα κατατίθενται από τους εργοδότες ταυτόχρονα και συνολικά με τις ασφαλιστικές εισφορές και το φόρο μισθωτών υπηρεσιών σε τράπεζα και μεταφέρονται και αποδίδονται από αυτή στους λογαριασμούς των δικαιούχων μισθωτών, στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και το Δημόσιο, αντίστοιχα. Για το σκοπό αυτόν κάθε υπόχρεη επιχείρηση υπογράφει σχετική σύμβαση με τράπεζα που επιλέγει. Οι συμβαλλόμενες τράπεζες δεν θεωρούνται δημόσιοι υπόλογοι και ευθύνονται μόνο για τυχόν λάθη από δική τους υπαιτιότητα.

Η όλη διαδικασία, τα χρονικά πλαίσια, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης».

Δ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

56. Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους και την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών σ'αυτές, τα οποία ετέθησαν υπόψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα :

α) Ως προς το πρώτο ερώτημα, ήτοι ως προς το εάν δύναται να δοθεί εκ των υστέρων έγκριση της συνθέσεως της ETANAM, και να εκδοθεί πράξη

επιτάξεως στο Πρόγραμμα καθ' υπέρβαση της προθεσμίας της παρ. 14 του άρθρου 19 της ΚΥΑ 1911/29-10-2010) :

57. Στο εθνικό δίκαιο, το πλαίσιο εφαρμογής του Άξονα 4 του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας «Αειφόρος Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών» καθορίζεται από την ΚΥΑ 1911/2010 (ΦΕΚ Β' 1718/2-11-2010), (βλ. ανωτέρω, παρ. ΙΙΙ). Οι πράξεις που εκδόθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της, δηλαδή η υπ' αριθ. 2924/13-10-2008 απόφαση διενέργειας διαγωνισμού, η από Οκτώβριο 2008 προκήρυξη, τα υπ' αριθ. 176/5-11-2008 και 178/12-12/2008 πρακτικά της ΕΤΑΝΑΜ και της ΕΔΤΠ περί ορισμού της ΕΔΤΠ, η υπ' αριθ. 1477/10-8-2010 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με την οποία εγκρίθηκε το Τοπικό Πρόγραμμα (βλ. ανωτέρω, παρ. 3, 4, 6), έχουν ως νομική βάση απ' ευθείας τα άρθρα 43-45 του κανονισμού 1198/2006 και 23 του κανονισμού 498/2007.

58. Όσον αφορά την έγκριση, υποστηρίζεται ότι *«η πράξη που υπόκειται σε έγκριση δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα πριν από την έγκρισή της, ενσωματώνεται δε στη ρητή εγκριτική πράξη ... Στην έννοια της έγκρισης περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της νομιμότητας της εγκρινόμενης πράξης και των προπαρασκευαστικών της ενεργειών και κατά κανόνα, εάν δεν υπάρχει αντίθετη ρύθμιση, ο έλεγχος της σκοπιμότητας»* (Ε. Σπηλιωτόπουλος : Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου Ι, 2010, σελ. 149, παρ. 141).

59. Κατ' άλλη άποψη, στις περιπτώσεις που πράξη ενός οργάνου έχει ανάγκη εγκρίσεως οργάνου άλλου νομικού προσώπου η εγκρινόμενη πράξη έχει εξ αρχής εξωτερική νομική σημασία, αν και άμεση νομική ισχύ αποκτά μόνο με την έγκριση (Π. Δαγτόγλου : Διοικητικό Δίκαιο, σελ. 240).

60. Υπενθυμίζεται ότι, κατά το **άρθρο 2 παρ. 4 της ΚΥΑ 1911/29-10-2010**, και το **άρθρο 3 παρ. 3 της Συμβάσεως**, *«κάθε τροποποίηση της σύνθεσης της Ε.Δ.Τ.Π. Αλιείας εγκρίνεται από την Ε.Υ.Δ. Ε.Π.ΑΛ.»* (βλ. ανωτέρω, παρ. 34 και 12).

Κατ' αρχάς, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι, στις εν λόγω διατάξεις, ο όρος «σύνθεση» δεν έχει την αυστηρώς νομική του έννοια, όπως συναντάται στις γενικές διατάξεις περί λειτουργίας των συλλογικών οργάνων, αλλά ευρύτερη και αφορά τη «συγκρότηση», δεδομένου ότι, κατά τον ενωσιακό νομοθέτη,

ουσιώδες στοιχείο για την επίτευξη των στόχων των οικείων κανονισμών για «εκ των κάτω προς τα άνω» ανάπτυξη στον τομέα της αλιείας είναι ο ορισμός των φορέων που συμμετέχουν στην ΕΔΤΠ που θα πρέπει να αποσκοπεί στην εξασφάλιση ευρείας αντιπροσωπευτικότητας των τοπικών κοινωνιών, ώστε να εκπροσωπούν τόσο τον αλιευτικό, όσο και άλλους οικονομικούς και κοινωνικούς τομείς και να εξασφαλίζουν στην Ο.Τ.Δ. διοικητική και οικονομική δυνατότητα διαχείρισης του Προγράμματος. Περαιτέρω, για την απάντηση στο ερώτημα, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής :

61. Από τις διατάξεις του άρθρου 45 παρ. 1, 2 και 4 του κανονισμού 1198/2006, του άρθρου 23 παρ. 1 κανονισμού 498/2007 και του άρθρου 2^{ου} του Κανονισμού Λειτουργίας της ΕΔΤΠ, προκύπτει ότι η τελευταία είναι το όργανο λήψης σημαντικών αποφάσεων της Ο.Τ.Δ. (εν προκειμένω της ETANAM), όπως : είναι αρμόδια να εγκρίνει τους φακέλους υποψηφιότητας των δυνητικών επενδυτών και την βαρύτητα των κριτηρίων αξιολόγησης, να ορίζει την Επιτροπή Αξιολόγησης των Φακέλων Υποψηφιότητας των δυνητικών τελικών αποδεκτών, να εγκρίνει τους τελικούς αποδέκτες πράξεων, να παρακολουθεί μέσω της Ομάδας Έργου, τους τελικούς αποδέκτες σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει, να αποφασίζει για την ένταξη νέων έργων ή την απένταξη έργων, να εγκρίνει την μεταφορά ποσών από άξονα σε άξονα ή από μέτρο σε μέτρο, να μεριμνά για την εφαρμογή των διαδικασιών χρηματοδοτήσεων – χρηματοροών, να εγκρίνει την τελική έκθεση του τοπικού προγράμματος LEADER Αλιείας κλπ. (βλ. ανωτέρω, παρ. 54). Για το λόγο αυτό, η σύνθεσή της θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι οι αποφάσεις αυτές λαμβάνονται με την μεγαλύτερη δυνατή εκπροσώπηση του αλιευτικού τομέα και άλλων συναφών τοπικών κοινωνικοοικονομικών τομέων και ότι διαθέτει διοικητική και οικονομική δυνατότητα διαχείρισης του Προγράμματος.

62. Επομένως, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, η έγκριση έχει σκοπό την διαπίστωση της τηρήσεως των προβλεπομένων στη σύμβαση (άρθρο 3) ποσοστών συμμετοχής τοπικών οικονομικών και κοινωνικών φορέων στη σύνθεση της ΕΔΤΠ, υπό τις συνθήκες που διαμορφώθηκαν μετά την ισχύ του Ν. 4015/2011, προκειμένου να εξασφαλισθεί η επίτευξη του

στόχου του κανονισμού 1198/2006, που είναι η τοπική ανάπτυξη μέσω της «εκ των κάτω προς τα άνω» προσέγγισης περισσότερων τομέων της τοπικής οικονομίας, λαμβανομένης υπόψη και της σοβαρότητας των αποφάσεων τις οποίες η ΕΔΤΠ λαμβάνει (βλ. ανωτέρω, παρ. 28, 30, 32, 34).

63. Κατά συνέπεια, εάν η αναθέτουσα αρχή, αφού εξετάσει τη σύνθεση της ΕΔΤΠ κρίνει ότι αυτή πληροί, κατά τα ανωτέρω, τις προϋποθέσεις του νόμου, μπορεί να την εγκρίνει εκ των υστέρων. Όμως, εφόσον η εγκρινόμενη πράξη, υπό οποιαδήποτε θεωρητική προσέγγιση (βλ. ανωτέρω παρ. 58-59) και αν αντιμετωπισθεί, αποκτά νομική ισχύ από της εγκρίσεως, τα υπ' αριθ. 9/7-12-2012 και 10/16-1-2013 πρακτικά της ΕΔΤΠ (βλ. ανωτέρω, παρ. 17, 18) δεν είναι νόμιμα, ως εκδοθέντα από συλλογικό όργανο (την ΕΔΤΠ), του οποίου η σύνθεση στερείτο νομικής ισχύος λόγω της ελλείψεως της εγκρίσεως. Κατά συνέπεια, οι πράξεις αυτές θα πρέπει να επαναληφθούν μετά την χορήγηση της εγκρίσεως.

64. Περαιτέρω, όπως έχει εκτεθεί (ανωτέρω, παρ. 40), κατά την **παρ. 14 του άρθρου 19 της ΚΥΑ 1911/2010**, *«το συνολικό διάστημα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προτάσεων έως την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης της πράξης στο Ε.Π.ΑΛ., δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 90 ημέρες»* (βλ. και **άρθρο 7 παρ. 22 της Συμβάσεως**).

65. Στην προκειμένη περίπτωση, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 19 παρ. 14, 28 παρ. 1 της ΚΥΑ, καθώς και των άρθρων 7 παρ. 22 και 16 παρ. 1 εδ. (i) της Συμβάσεως (βλ. ανωτέρω, παρ. 40, 45), προκύπτει ότι η ενενηκονθήμερη προθεσμία είναι ενδεικτική και έχει την έννοια της έντονης υποδείξεως για ταχεία ενέργεια. Και τούτο διότι, κατά το νόμο, η υπέρβαση της προθεσμίας δεν επιφέρει ακυρότητα της εκδοθησομένης πράξεως, αλλά μόνο την επιβολή κυρώσεως, δηλ. προστίμου 100€ για κάθε μέρα καθυστέρησης.

Κατά συνέπεια, εγκύρως δύνανται να εκδοθούν αποφάσεις εντάξεως στο Πρόγραμμα, μετά την έγκριση της συνθέσεως της ΕΔΤΠ και καθ' υπέρβαση του ενενηκονθημέρου, θα πρέπει όμως να εκδοθούν άμεσα, λαμβανομένου υπόψη του χρονοδιαγράμματος για την ολοκλήρωση του Προγράμματος και να συνεκτιμηθεί και το επίκαιρο των υποβληθεισών προτάσεων.

β) Ως προς το δεύτερο ερώτημα, ήτοι ως προς το εάν μπορεί να πραγματοποιηθεί εξόφληση δαπανών μισθοδοσίας μέσω μετρητών :

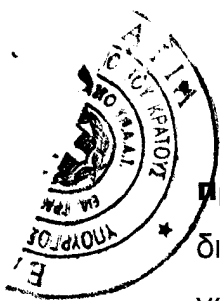
66. Όπως έχει εκτεθεί (ανωτέρω, παρ. 55), σύμφωνα με το άρθρο 40 παρ. 1 και 2 του Ν. 3863/2010 (ΦΕΚ Α' 115/15-7-2010), από 1-1-2011, η καταβολή των αποδοχών των υπαλλήλων και των λοιπών πληρωμών των Ασφαλιστικών Φορέων και **από 1-7-2011** οι αποδοχές των εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα διενεργούνται **μέσω τραπεζικού συστήματος** ή ΕΛ.ΤΑ, κατά τα λεπτομερώς εκτιθέμενα στις εν λόγω διατάξεις και, ειδικότερα, *«...κατατίθενται από τους εργοδότες ταυτόχρονα και συνολικά με τις ασφαλιστικές εισφορές και το φόρο μισθωτών υπηρεσιών σε τράπεζα και μεταφέρονται και αποδίδονται από αυτή στους λογαριασμούς των δικαιούχων μισθωτών, στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και το Δημόσιο, αντίστοιχα. Για το σκοπό αυτόν κάθε υπόχρεη επιχείρηση υπογράφει σχετική σύμβαση με τράπεζα που επιλέγει ... Η όλη διαδικασία, τα χρονικά πλαίσια, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης».*

Κατά συνέπεια, υπό τις προϋποθέσεις των ανωτέρω διατάξεων, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εξόφληση δαπανών μισθοδοσίας μέσω μετρητών.

67. Επίσης, κατά το **άρθρο 6 παρ. 1 της ΥΑ 551/2011** (βλ. ανωτέρω, παρ. 48), πέραν των επιτόπιων επαληθεύσεων που διενεργούνται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (Ε.Υ.Δ.) βάσει του ετήσιου προγράμματος μπορούν να διενεργηθούν **έκτακτες επιτόπιες επαληθεύσεις/επιθεωρήσεις**. Οι έκτακτες επαληθεύσεις διενεργούνται κατά βάση στις περιπτώσεις κατά τις οποίες υπάρχουν **ενδείξεις για παρατυπίες** ή μετά από καταγγελίες ή μετά από σχετικό αίτημα αρμόδιου φορέα.

Συνεπώς, ως προς το ζήτημα κατά πόσον δαπάνες μισθοδοσίας χρησιμοποιήθηκαν στην πραγματικότητα για άλλους σκοπούς, χρειάζεται να διεξαχθεί έλεγχος.

68. Από το συνδυασμό των άρθρων 59 του κανονισμού 1198/2006 και 25 του κανονισμού 498/2007 (βλ. ανωτέρω, παρ. 29, 31), προκύπτει ότι ο έλεγχος θα πρέπει να διέπεται από την **αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης** και να στοχεύει στην επαλήθευση της **πραγματικής**

πραγματοποίησης των δαπανών, στη διασφάλιση τηρήσεως από τον δικαιούχο χωριστού λογαριασμού για την εφαρμογή του Προγράμματος και χωριστού λογιστικού συστήματος ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για όλες τις συναλλαγές, καθώς και στη διασφάλιση **επαρκούς διαδρομής λογιστικού ελέγχου**.

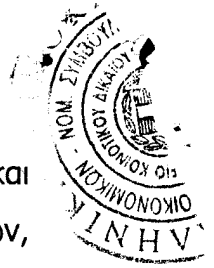
69. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τον έλεγχο θα πρέπει να εξετασθούν εξονυχιστικά όλα τα απαιτούμενα από τις διατάξεις ιδίως των άρθρων 17 παρ. 3 και 23 της ΚΥΑ 1911/2010 και των άρθρων 4 παρ. 1, 6 παρ. 1, καθώς και των άρθρων 7, και 9 παρ. 2 και 10 της ΥΑ 551/2011, όπως επίσης και του άρθρου 11 παρ. 1 και 3 της Συμβάσεως στοιχεία που δικαιολογούν τις δαπάνες (βλ. ανωτέρω παρ. 38, 41, 47-51), να αναζητηθούν και να εξετασθούν όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εκτίμηση του από 11-2-2013 ενημερωτικού σημειώματος του αρμοδίου υπαλλήλου, όλα τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 465/3-4-2013 έγγραφο απόψεων της ETANAM, μεταξύ των οποίων και το επικαλούμενο ιδιωτικό συμφωνητικό και να αναζητηθεί και να εξετασθεί οποιοδήποτε άλλο έγγραφο κρίνει ο έλεγχος αναγκαίο για το σχηματισμό γνώμης και την σύνταξη πορίσματος.

70. Σε περίπτωση δε που διαπιστωθεί ότι, από την χρηματοδότηση του Προγράμματος, διενεργήθηκαν δαπάνες μη σχετιζόμενες με την υλοποίηση του Προγράμματος, αλλά για άλλους σκοπούς, επέρχεται λύση της Συμβάσεως για παράβαση των όρων της, κατά τα άρθρα 18 και 20 αυτής (βλ. ανωτέρω, παρ. 52-53). Επιπλέον, θα πρέπει να καταλογισθούν τα παρανόμως καταβληθέντα ποσά σύμφωνα με τα άρθρα 26 παρ. 4 της ΚΥΑ 1911/2010 και 14 παρ. 5 της Συμβάσεως (βλ. ανωτέρω παρ. 43-44) και, σε περίπτωση που δημιουργηθούν υπόνοιες τελέσεως ποινικών αδικημάτων, να αποσταλεί ο φάκελος της υποθέσεως στον αρμόδιο Εισαγγελέα για διερεύνηση.

Ε. ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με όλα τα ανωτέρω εκτεθέντα, στα τεθέντα ερωτήματα προσήκουν, οι ακόλουθες απαντήσεις :

α) Εάν η αναθέτουσα αρχή, αφού εξετάσει τη σύνθεση της ΕΔΤΠ, κρίνει ότι αυτή πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 45 παρ. 1, 2 και 4 του

κανονισμού 1198/2006, του άρθρου 23 παρ. 1 του κανονισμού 498/2007 και του άρθρου 3 παρ. 1 της Συμβάσεως, μπορεί να την εγκρίνει εκ των υστέρων, τα υπ' αριθ. 9/7-12-2012 και 10/16-1-2013 όμως πρακτικά της ΕΔΤΠ που εκδόθηκαν χωρίς να προϋπάρχει έγκριση της συνθέσεώς της, θα πρέπει να επαναληφθούν μετά την χορήγηση της εγκρίσεως.

Η ενενηκονθήμερη προθεσμία του άρθρου 19 παρ. 14 της ΚΥΑ 1911/2010 είναι ενδεικτική και έχει την έννοια της έντονης υποδείξεως για ταχεία ενέργεια.

Κατά συνέπεια, εγκύρως θα εκδοθούν αποφάσεις εντάξεως στο Πρόγραμμα μετά την έγκριση της συνθέσεως της ΕΔΤΠ και καθ' υπέρβαση της εν λόγω προθεσμίας, θα πρέπει όμως να εκδοθούν άμεσα, λαμβανομένου υπόψη του χρονοδιαγράμματος για την ολοκλήρωση του Προγράμματος και να συνεκτιμηθεί και το επίκαιρο των υποβληθεισών προτάσεων.

β) Υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 40 Ν. 3863/2010, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εξόφληση δαπανών μισθοδοσίας μέσω μετρητών. Περαιτέρω, για το ζήτημα κατά πόσον δαπάνες μισθοδοσίας χρησιμοποιήθηκαν στην πραγματικότητα για άλλους σκοπούς, χρειάζεται να διεξαχθεί έλεγχος, ο οποίος, κατά τα άρθρα 59 του κανονισμού 1198/2006 και 25 του κανονισμού 498/2007 θα πρέπει να διέπεται από την **αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης** και να στοχεύει στην επαλήθευση της **πραγματικής πραγματοποίησης των δαπανών**, στη διασφάλιση τηρήσεως από τον δικαιούχο χωριστού λογαριασμού για την εφαρμογή του Προγράμματος και χωριστού λογιστικού συστήματος ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για όλες τις συναλλαγές, καθώς και στη διασφάλιση **επαρκούς διαδρομής λογιστικού ελέγχου** και να εξετάσει εξονυχιστικά όλα τα απαιτούμενα από τις διατάξεις ιδίως των άρθρων 17 παρ. 3 και 23 της ΚΥΑ 1911/2010 και των άρθρων 4 παρ. 1, 6 παρ. 1, καθώς και των άρθρων 7, και 9 παρ. 2 και 10 της ΥΑ 551/2011, όπως επίσης και του άρθρου 11 παρ. 1 και 3 της Συμβάσεως στοιχεία, όλα τα αναγκαία στοιχεία για την εκτίμηση του από 11-2-2013 ενημερωτικού σημειώματος του αρμοδίου υπαλλήλου, όλα τα αναφερόμενα στο υπ' αριθ. 465/3-4-2013 έγγραφο απόψεων της ETANAM, μεταξύ των οποίων και το επικαλούμενο ιδιωτικό συμφωνητικό και

οποιοδήποτε άλλο έγγραφο κρίνει αναγκαίο για το σχηματισμό γνώμης και την σύνταξη πορίσματος.

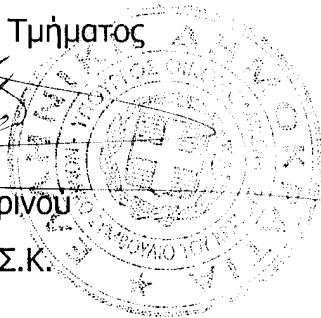
Σε περίπτωση δε που διαπιστωθεί ότι από την χρηματοδότηση του Προγράμματος διενεργήθηκαν δαπάνες μη σχετιζόμενες με την υλοποίηση του Προγράμματος, αλλά για άλλους σκοπούς, επέρχεται λύση της Συμβάσεως για παράβαση των όρων της, κατά τα άρθρα 18 και 20 αυτής, καταλογισμός των παρανόμως καταβληθέντων ποσών, σύμφωνα με τα άρθρα 26 παρ. 4 της ΚΥΑ 1911/2010 και 14 παρ. 5 της Συμβάσεως και, σε περίπτωση που δημιουργηθούν υπόνοιες τελέσεως ποινικών αδικημάτων, θα πρέπει να αποσταλεί ο φάκελος της υποθέσεως στον αρμόδιο Εισαγγελέα για διερεύνηση.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

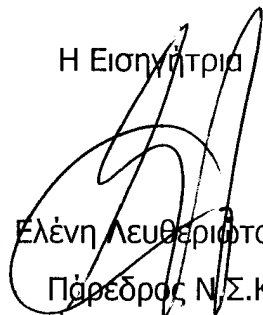
Αθήνα, 11 - 7 - 2014

Η Προεδρεύουσα του Τμήματος

Χρυσαφούλα Αυγερινού
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Η Εισηγήτρια

Ελένη Λευθερίτου
Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.